

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 9 JANUARIJ.

AMSTERDAM, 8 Januarij.

In het tweede hoofdpunt van haar Rapport aan den koning, behandelt de commissie van 12 November 1840 de vraag:

„Waarom de bezwaren,” tegen het vigerend stelsel van lager onderwijs ingebragt, „moeten worden toegeschreven?”

Ter beantwoording van die vraag, meent de Commissie, dat

„het genoeg zal zijn de door de Commissie gegrond bevondene bezwaren te toetsen aan de met dezelve in verband staande bepalingen der wet van 3 April 1806, en aan de, zoo in vroegeren als lateren tijd, aan dezelve gegeven uitvoerende bepalingen en de in deze laatste bij nadere besluiten gemaakte wijzigingen, ten einde na te gaan, of de bezwaren moeten geacht worden gelegen te zijn in de wet-zelve, dan in de MAAT-REGELEN VAN UITVOERING EN TOEPASSING AAN DEZELVE GE-GEVEN.”

Met uitzondering van een harer leden, was de commissie eenparig van oordeel:

„dat in de wet-zelve geene aanleiding tot gemoeds-bezwaren voor eene of andere godsdienstige gezindheid is te vinden.”

Het enkele lid, dat van de commissie hieromtrent in meening verschildte, was de heer Groen van Prinsterer. De gemotiveerde verklaring van zijn meenings-verschil wordt door hem in 't breede gegeven in zijne afzonderlijke Nota aan den koning; wij komen later daarop terug.

Zoo het echter aan de wet-zelve niet moet geweten worden, dat men zich teregt over den toestand van het lager onderwijs mogt beklagen, volgens de eerlijke erkenning der commissie, waaraan is het dan te wijten? Het antwoord der commissie verdient alweer grootelijks opmerkzaamheid en aanstipping. Met hoeveel kunstige weerhouding toch zij hare bekentenissen heeft ingekleed; met hoeveel ligt begrijpelijsen verschoonbare inschikkelijkheid zij al het pijnlijke der door haar uitgebragte beschuldigingen tracht te temperen; het blijft daarom niet minder waar, dat zij de toepassing der wets-bepalingen brandmerkt als den grond der geopenbaarde klagen, met andere woorden, dat zij het aan de verkeerde en met de wet strijdige gedragingen van hen, die met de eerbiedige uitvoering der wet belast waren, verwijt van oorzaken gesteld te hebben tot billijk beklag. Zoo wordt het dan, ook door de loyale verklaring van deze commissie, bevestigd, wat steeds van de zijde der Katholijken bewerd en betreurd is, dat, indien de Katholijken zich wegens verongelijking te beklagen hebben, dit niet moet geweten worden aan de wettelijke instellingen, waaronder wij leven, maar aan de beklagenswaardige gemoedsgesteldheid van hen, die zich zulk eenen overwegenden invloed hebben weten te verschaffen op de toepassing dier wettelijke voorschriften en die, in het belang van hunne inzichten, niets haastigers hadden te doen dan dien invloed te misbruiken om gunstelingen te bevoordeelen, al geschiedde dit ook ten koste der eerbiedwaardigste regten, al werden daardoor ook de overvloedigste zaden van misnoegen gestrooid in den vaderlandschen grond. Doch hooren wij de commissie zelve:

„Eene andere vraag is het; of, inzonderheid in de laatste jaren, bij de toepassing en uitvoering der wet (van 1806), hare geest en strekking wel overal naar behooren zijn in acht genomen?”

„En dan aarzelt de commissie niet, die vraag ontkennend te beantwoorden.

„Immers het ligt zeker niet in de wet of in het koninklijk besluit van 27 Mei 1830, dat men bij het opmaken van nominatie tot vervulling van schoolopziensers-plaatsen in geene de minste aanmerking zou nemen de verhouding der godsdienstige bejijdenen van de bevolking in de provincie en het school-district, en de evenredigheid der godsdienstige bejijdenen van de schoolopziensers in het gewest: welk een en ander nagenoeg geheel uit het oog schijnt verloren te zijn.

„De klagen, dat bij de keuze tot schoolonderwijzers, na afgelegd examen, in het algemeen de voorkeur wordt gegeven aan onderwijzers van de Protestantische godsdienst, zelfs in gemeenten waarvan het groot meerendeel der bevolking uit Roomsche-Katholijken bestaat, ontleent zich evenmin uit de bepalingen der wet zelve.

„Het nader ingevoerd vergelijkend examen kon daartoe wel eenige aanleiding geven, omdat... de Protestanten veelal meer dan de Roomsche-Katholijken gelegenheid schijnen te vinden, de vereischte kundigheden voor de examens te verwerven,” m. a. w. omdat de normaalschool in geest en strekking protestantsch is.

„Maar ook zoodanige vergelijkende examens brengen niet noodwendig mede, dat aan eene gemeente, welker bevolking

bij uitsluiting of voor het grootste gedeelte uit Roomsche-Katholijken bestaat, tegen haren wil een protestantschen onderwijzer moet worden opgedrongen; — het is niet alleen de bekwaamste, maar ook de meest geschikte candidaat, mits den bekwaamste natuurlijk min of meer evenarende, die voor de keuze tot onderwijzer in aanmerking moet komen; ja zelfs is bij Koninklijk besluit van den 13den Augustus 1831 (Staatsblad N°. 26) aan het Departement van Binnenlandsche Zaken overgelaten, om in omstandigheden, waarin het houden van een vergelijkend examen niet doeltreffend en alzoo aan bedenkingen onderhevig mogt geacht worden, voor onderwijzers op bijzondere scholen van de tweede klasse, magtiging tot toelating te verleenen, ook zonder gehouden vergelijkend examen.

„Ofschoon de Commissie in de adressen deswege geene klachten heeft aangetroffen, zou het haar echter niet vreemd toeschijnen, indien het meerder getal van protestantsche, boven dat van roomsch-katholieke school-onderwijzers ten platten lande mede moest worden toegeschreven aan de voorwaarde, welke in vele plaatsen bij de openbare oproeping van candidaten tot eene school-onderwijzers-plaats ten platten lande wordt gesteld, om de bedieningen van kosten, voorzanger, organist of dergelijke te moeten vereenigen, waardoor, gelijk van zelf spreekt, candidaten van de roomsch-katholieke godsdienst belet worden bij het examen mede te dingen.

„Wanneer men wijders let op de bepaling vervat in art. 24 van het reglement A, behoorende tot de wet van 3 April 1806, omtrent het voorstellen van eene algemeene boekenlijst door het Departement van Binnenlandsche Zaken, mitsgaders op de maatregelen bij art. 6 van het Koninklijk besluit van 27 Mei 1830 aan Gedeputeerde Staten en aan de plaatselijke besturen opgedragen, om onder anderen te waken dat men zich in de scholen van geen boek bediende, hetwelk iets bevat strijdig met de maatschappelijke orde of de zeden of wel dat aan de eene of andere der gezindheden, waartoe de kinderen behooren, aanstoot zoude kunnen geven, — dan zal men de daarover door de Roomsche-Katholijken ingebragte bezwaren ook wel niet aan de bestaande verordeningen kunnen toeschrijven, maar daaraan, dat aan de stipie en nauwgezette naleving derzelve met geene genoegzame zorg de hand is gehouden.

„Ook de klage eindelijk van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant, dat de bemoeienissen bij de wet van 3 April 1806 aan Hun Edel Groot Achtbaren, als vervangende de daarbij genoemde departementale besturen, toegekend, later aan de gouverneurs der provincien zijn overgedragen, zal wel niet aan de bepalingen der wet zelve worden toegeschreven.”

„Uit al het vorenstaande meent de commissie gereedelijk het besluit te kunnen en te mogen trekken, dat de door haar gegrond bevondene bezwaren geenszins gelegen zijn in de wetsbepalingen van den jare 1806 zelve, maar, gelijk reeds hierboven is gezegd, in de toepassing van dezelve.”

Nogmaals opregtelijk eere gevende aan de commissie van 12 November 1806 voor hare eerlijke en rondborstige verklaring, veroorlove men ons ook van hare heden door ons medegedeelde getuigenis nota te nemen. Het zal dan in het vervolg moeijelijk meer kunnen geloofend worden:

1°. dat de klagen der Katholijken wegens den toestand van het lager onderwijs ten jare 1840 gegrond waren;

2°. dat die toestand niet het droevig uitvloeisel was van wettelijke bepalingen, maar dat hij, integendeel, ondanks de wet en tegen den geest en de letter der wet in, hun gemaakt is juist door hen, wier eerste plicht het was de wet te eerbiedigen; door hen namelijk, die met de uitvoering der wet belast waren.

Wij onthouden ons van alle aanmerking. De taal der commissie spreekt luide genoeg.

De rondgaande brief des H. Vaders Plus IX

aan de aartsbisschoppen en bisschoppen van Italië is een hoogstbelangrijk stuk, waarvan wij onzen lezers den voornaamsten inhoud niet mogen onthouden. Wij zullen gemakshalve die uitmuntende *Encyclique* in twee gedeelten splitsen. In het eerste herinnert Z. H. hoe in den laatsten tijd zekere slechthartige lieden, vijanden van alle waarheid en gerechtigheid en betamelijkheid, en die gelijk aan het schuim, dat door eene woelende zee wordt opgeworpen, zich bemoeijen om allerwege onder de geloovige volken van Italië, de teuggellooze vrijheid van denken, spreken en handelen te verspreiden, met het doel om in Italië zelf, zoo het mogelijk ware, de Katholieke godsdienst te vernietigen; hoe zij ter volvoering hunner helsche plannen, op verschillende plaatsen zijn werkzaam geweest, maar vooral te Rome, de zetel van het Pausselijk gezag, alwaar zij, na den H. Vader gedwongen te hebben de eeuwige stad te ontvlugten, die

bij met zoovele weldaden uit vaderlijke toegenegenheid begiftigd had, eenige maanden lang aan hunne woede den vrijen teugel konden vieren.

Ofschoon sinds dien tijd de stad Rome en de overige provincien van het pausselijk gebied, dank zij der Goddelijke barmhartigheid, door de wapenen der katholieke natien aan 's Pausen wereldlijk gezag zijn teruggegeven, en ofschoon de oorlog en de onlusten ook in de overige staten van Italië hebben opgehouden, gaan evenwel die schaamteloze vijanden van God en de menschen voort met hun werk der vernieling; zij kunnen daartoe geen middelen van openbaar geweld meer bezigen, maar nemen thans hun toevlucht tot andere middelen, waarvan sommige onder een bedriegelijk mom verborgen, eenige echter voor elk zichtbaar zijn.

„Onder de talloze bedriegerijen — hier volgen wij den H. Vader woordelijk — welke de bovengemelde vijanden der Kerk gewoontlijk in het werk stellen, om het katholieke geloof aan de Italianen hatelijk te doen voorkomen, is deze meening de trouwlooste dat welke niet schaamt te verzekeren en overal met grooten ophef uit te bazuinen dat de katholieke godsdienst een beletsel is voor den roem, de grootheid en den voorspoed van het Italiaansche volk, en dat men gevolglijk, — wil men aan Italië den luister der oude, d. i. der heidensehe tijden wedergeven — de katholieke godsdienst moet verwerpen en daarentegen de leeringen der protestanten en hunne secten moet doen indringen, verspreiden en vaststellen. Men weet niet wat bij zulke verklaringen het meest te verfoeijen is, die valsche en verwoede goddeloosheid of die onbeschaamde logentaal.

„De geestelijke weldaden, waardoor wij aan de magt der duisternissen onttrokken en overgebragt zijn tot Gods licht, door hetwelk wij, daar de genade ons regtvaardigt, erfgenamen zijn geworden van Christus in de hoop op het eeuwige leven, dat heil der zielen voortspuitende uit de heiligheid der Katholieke godsdienst, is voorzeker zoo onwaardeerbaar, dat hij die weldaden vergeleken, elke roem en elk geluk der wereld als een nietswaardige zaak moeten beschouwd worden; Immers wat baat het den mensch zoo hij de geheele wereld wint, en schade lijdt aan zijne ziel? of wat zal de mensch in ruil geven voor zijne ziel?”

„Maar wel verre dat de belijdenis van het waar geloof aan de volken van Italië de tijdelijke schade zou herokkend hebben, waarvan men spreekt, hebben zij het aan de katholieke godsdienst te danken, dat zij niet bij den val van het Romeinsche Rijk even zoo tot verval gekomen zijn als de volken van Assyrie, Chaldea, Medië, Perzie en Macedonie. Aan geen enkel welonderwezen man is het onbekend, niet alleen dat de allerheiligste godsdienst van Christus Italië heeft ontrukkt aan de duisternissen van zoo vele en zoo groote dwalingen, die het geheel en al overdeekten, maar ook dat zij, te midden der ruïnen van het Oude Rijk en de invallen der Barbaren die geheel Europa verwoestten, Italië in roem en grootheid yerheven heeft boven alle natien der wereld, zoodat het schier-eiland, door eene zonderlinge goedheid Gods, den H. Stoel van Petrus op zijnen bodem bezittende, door middel der eerdienst van God een hechter en uitgebreider rijk gehad heeft dan zijn wereldlijk gezag ooit geweest is.

„Dit groote voorregt van den Apostolischen Stoel te bezitten en daardoor juist te kunnen zien, dat de katholieke godsdienst bij de volken van Italië, dieper wortels schiet, is voor de natie eene bron geweest van meer andere aanmerkelijke en talloze weldaden; want de allerheiligste godsdienst van Christus, de leermeesteres der ware wijsheid, de wrekkende beschermster der menscheit, de vruchtbare moeder van alle deugden, maakte de harten der Italianen afkeerig van die heilloozen zucht naar roem, die hunne voorvaders had aangezet om onophoudelijk oorlog te voeren, om de vreemde volken onder het juk te houden, en om volgens het toen in zwang zijnde oorlogsregt eene ontelbare menigte menschen tot den hardsten slavenstand te doemen.

„Diezelfde godsdienst bescheen de Italianen met het licht der katholieke waarheid; zij bragt haar door hare magtige drangredenen tot de beoefening van regtvaardigheid, vergevingsgezindheid en tot de schitterendste werken van godsvrucht jegens den Allerhoogste, en van

de menschen. Vandaar dat men in de voorname steden van Italië zooveel heilige tempels en andere gedenkstukken der christelijke eeuwen aantreft; die geenszins het betreurenswaardig werk zijn geweest van een tot slavernij gebragte menigte, maar die vrijelijk zijn opgetrokken door den ijver eener levendmakende liefde, waarbij men moet voegen de vrome in stellingen van allerlei aard, toegewijd hetzij aan de oefening van het afgezonderd godsdienstig leven, hetzij aan de opvoeding der jeugd, aan de letterkunde, de kunsten of de nuttige beoefening der wetenschappen, hetzij eindelijk tot verpleging van zieken en behoeftigen.

Goed is dan die verheven godsdienst, die onder zooveel verschillende benamingen, het heil, den roem en het geluk van Italië beoogt; — van die godsdienst, welke men door de volken van Italië zou willen doen verwerpen. Wij kunnen onze tranen niet weerhouden, Eerwaarde Broeders, wanneer wij zien, dat er heden daags nog eenige Italianen kunnen zijn, slechtartig genoeg, en zoozeer verblind door ellendige begoochelingen, dat zij niet schroomen de slechte leeringen der goddeloozen toe te juichen en met hen mede te spannen tot het verderf van Italië.

Maar het is u niet onbekend Eerwaarde Broeders, dat de voornaamste aanleggers dier ellendige kuiperijen het doel beoogen om de volken door den wind van allerlei slechte leerlingen ginds en herwaarts geslingerd te brengen tot de omverwerping van alle gezag in de menschelijke zaken en hen aan de misdadige systemas van het nieuwe socialisme en communisme over te leveren. Hoeh die lieden weten en zien het door eene langdurige ondervinding van vele jaren dat zij in dit opzigt op geenerlei inwilliging moeten hopen van de katholieke Kerk, die, als bewaarster der goddelijke Openbaring nimmer dult, dat er niets worde afgekort van de voorgestelde waarheden des geloofs, oeh dat daar niets aan worde toegevoegd.

Zij hebben dan ook het voornemen opgevat om de Italiaansche volken tot de gevoelens en de secten der Protestanten over te halen, waarin men — zoo herhalen zij onophoudelijk om hem te verleiden — niets anders moet zien dan eene verschillenden vorm van dezelfde ware christelijke godsdienst; en waarin men Gode even zeowel kan behagen als in de katholieke kerk.

Intusschen zijn zij zeer goed overtuigd, dat niets aan hunne goddelooze zaak voordeliger zijn kan dan het hoofdbeginsel der protestantsche meeningen, t. w. volgens ieders bijzonder oordeel. Zij vertrouwen dat het hun gemakkelijker worden zal wanneer zij vooraf misbruik hebben gemaakt van de uitlegging in den verkeerden zin van de Gewijde Bladeren, ter verspreiding hunner dwalingen, — om de menschen vervolgens, als het ware in den naam Gods daar heen te brengen, dat zij, opgeblazen van trotsche verwatenheid door hunne vrije beoordeeling der goddelijke zaken, zelfs de algemeene beginselen van billijkheid en betamelijkheid in twijfel trekken.

De H. Vader dringt er derhalve met kracht op aan, dat de aartsbisschoppen en bisschoppen van Italië niet ijver zullen waken tegen die valsche leerstellingen, dat zij de kudde aan hunne zorg toevertrouwd zullen beschermen tegen de aanvallen der nieuwheidzoekers en der bezoldigde rondventers van verderfelijke brochures en vervalschte bijbels van het Bijbelgenootschap, die zij het volk in de handen stoppen. Het is noodig hietegen krachtig te waken en door eene bekwaame hand geschreven tegen brochures onder het volk te verspreiden, waarin de verkeerde stellingen der protestantsche geschriften worden wederlegd. Het moet vooral worden opgemerkt, dat wat de H. Schrift betreft, niemand, op Zijne eigene voorzigtigheid vertrouwend, zich het recht mag aanmatigen en zoo vermetel mag zijn van die uit te leggen en te verklaren, anders dan zij wordt verklaard door onze Moeder de H. Kerk, aan wie Christus onzen Heer alleen de bewaking des geloofs heeft toevertrouwd en het oordeel over den waren zin en de beteekenis der H. Schriften.

De H. Vader wijst ten slotte met nadruk, op de noodzakelijkheid, dat de Katholijken toch vooral in de waarheden des geloofs grondig onderwezen en opgewekt mogen worden tot het dikwijls gebruik maken van de H. Sakramenten der Kerk. (Wordt vervolgd.)

Sedert korten tijd is alhier opgericht eene Vereeniging van Letterzetteren en Boekdrukkers, onder de zinspreuk: Voorzorg en Genoegen, met het doel elkander in ziekte, door geldelijke toelage wekelijks te ondersteunen, en tevens jaarlijks op den Koppermaandag eene feestelijke bijeenkomst te houden.

De eerste feestpartij dier thans ruim 40 leden tellende Vereeniging, had gisteren avond plaats in de zaal: de Duizend Kolommen, die te dien einde op eene eigenaardige, smakvolle wijze was versierd, en alwaar het borstbeeld van den Uijvinder der edele boekdrukkunst prijkte. De aanwezigen, zijnde de leden met hunne vrouwen, al de genoodigde Patronen, (1) die ook bereidwillig het hun aanbebo-

(1) Alleen de heeren Westerman en van Langenhuysen waren afwezig. Deze hadden bij missive hunne belangstelling betruigd in de Vereeniging, doch tevens te kennen gegeven dat zij, huns ondanks, door omstandigheden belet waren geweest, de feestviering bij te wonen.

den Beschermheerschap der Vereeniging aannamen, alsmede eenige andere genoodigden, werden bezig gehouden in de eerste plaats door toepasselijke aanspraken, zoo van den president C. Regenboog, als van den commissaris T. Uijlenbroek, waarin onder anderen ongemeinsde hulde werd gebracht aan de leden van het bestuur J. Lamsveldt, secretaris; J. H. Hessels, penningmeester, en den commissaris van toezigt Uijlenbroek, (de mede commissaris J. Stom werd door omstandigheden verhinderd dit feest bij te wonen), benevens aan den adjunct-secretaris L. van Nifterick, die tevens met den ceremoniemeester H. G. Ubink als zoodanig over de regeling van het feest allen lof verdient, voorts door het zingen van zeer toepasselijke liederen, die alle door leden der vereeniging zelf waren vervaardigd, en eindelijk door zang en dans. Hartelijke eensgezindheid en broederlijke vriendschap kenmerkten dit genoegelijk feest en treffend was vooral het oogenblik, toen de Patroons de zaal binnentredende, de President der Vereeniging hen met eene hartelijke toespraak begroette, terwijl door een der leden van het Bestuur aan den heer C. A. Spin, een der voornaamste boekdrukkers van Nederland, en ook als zoodanig de oudste der aanwezige Patronen, een treffende hulde werd toegebracht. De eerbiedwaardige man, die zoo veel genoegen op dezen avond toonde te smaken, was zichtbaar getroffen door die taal des harten en dankte er welmeenend voor. Onmiddellijk hierop werd een gezang op de Patroons vervaardigd, aangeheven; waarna deze, met de begunstigers der vereeniging, zich voor een oogenblik verwijderden en eenparig het besluit namen, om de kas van de Vereeniging door eene geldelijke bijdrage te schragen, een besluit dat met alle erkentelijkheid door de leden werd toegepast.

De Heer Mr. L. Keizer, Hoofdredacteur van Handelsblad, die mede tegenwoordig was en ook het honoraire lidmaatschap welwillend had aangenomen; nam van de feestvierende vergadering een hartelijk afscheid, prees het nuttige doel, dat zij beoogden; de orde en goede verstandhouding, die onder allen zoo verblijvend heerschte en die haar zoo gunstig onderscheidde van soortgelijke bijeenkomsten in andere landen en wenschte dat zij steeds in bloei en tal van leden mogt toenemen. De geheele Vergadering beantwoordde die hulde en wensch met een luid hoorec.

De Heeren Boekdrukkers en Begunstigers, op dit Feest tegenwoordig, waren:

De Heeren: C. A. Spin, van Tijen (zoon), Zweesardt (zoon), Portielje, Beukman, de Vries, van Nifterick, de Directeur der Stads Drukkerij, J. van Bonga en de Heeren Mr. L. Keizer, Hoofdredacteur van het Handelsblad en H. Boom, Hoofdredacteur van de Amsterdamsche Courant. Als eene bijzonderheid kunnen wij hier nog bijvoegen, dat J. van Kesteren, als oudste zetter, en Keuchlin, als oudste drukker, daartoe uitgenoodigd, het feest bijwoonden.

De Limburger bladen houden zich druk bezig met de meer en meer veld winnende geruchten wegens onderhandelingen tusschen de Nederlandsche en Belgische regeringen, over den afstand van Maastricht voor 27,000,000 en van het geheele afgestane gedeelte van de regter-Maasoever voor 50 miljoen francs aan België.

Het aantal studenten aan het Athenaeum Illustre en de Seminaria dezer stad bedroeg op 1 Januarij 1850, 134, waarvan studeren in de Regten 52, in de Theologie 59, in de Medicijnen 19 en in de Letteren 4.

Gelijk uit de aankondiging in de Staats Courant blijkt, wordt de minister van Binnenlandsche Zaken door zijn ziekte nog steeds verhinderd audientie te geven. Het schijnt dat het vooral zwakte is, welke echter, zoo men de berigten gelooven mag, in de laatste dagen verminderd is, die hem belet aan zijn departement werkzaam te zijn en zich met zaken van belang bezig te houden. Er zal dus waarschijnlijk nog wel eenige tijd verlopen, eer hij zijne functien weder voor goed zal kunnen opvatten. (Amst. Crt.)

De 38 in de gemeente Katwijk ter versch-haring-visscherij uitgeruste schuiten zijn op twee na (een is verongelukt, de andere overzeild) alle behouden aan het strand gekomen. De Katwijkse Maatschappij alleen zond er 16 op deze visscherij; de overige waren van particuliere reeders. Zij hebben gezamenlijk aan wal gebragt 4,050,000 haringen. De vangst is dus niet ongunstig.

De buitengewone synode der Nederl. Herv. Kerk zal geopend worden op Donderdag 4 April e. k. Men spreekt van meer gewichtige zaken, dan alleen het kiesreglement, die daar te behandelen zouden zijn. Eene opening, door den Minister van Justitie, tevens van Herv. Eeredienst, aan de Synodale Commissie gedaan, geeft daartoe aanleiding.

Den 8 dezer zal voor het Provinciaal Gerechtshof van Utrecht de zaak behandeld worden van W. Ulderink Jr., koopman te Zwol, aangeklaagd van valsche aanbrenging tegen den Politicocommissaris te Zwol gepleegd. In deze zaak zijn nu reeds drie vonnissen van eene regtbank, vijf arresten van provinciale boven en drie arresten van den Hoogen Raad gevallen.

De Dordsche Courant meldt dd. 7 Januarij:

Zaterdag is het menigvuldig afkomende drijfsijs van de bovenrivieren, tusschen Hardinxveld en Sliedrecht zoodanig opengeschoven, dat het daar zich onbewegelijk heeft vastgezet. Ook beneden uit zit het op sommige plaatsen vast. Voor deze stad is het vol ijs.

ARNHEM, 7 Januarij. Sedert een paar dagen heeft zich boven Pannerden een ijsdam gezet, zoodat het water hier wegvalt. — Na eenige dagen blank water te hebben gehad, vertoont zich thans veel drijvend gronds. — De overvaart geschiedt geregeld met de pout.

Eratum. Van den brief uit Californie, gisteren door ons medegedeeld is abusievelijk de naam der plaats van waar dezelve geschreven was, weggevalen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Jan. Heden heeft de Vergadering uit hoofde van den Zondag geen zitting gehouden.

Men gelooft te Parijs meer en meer aan eene kabinetsverandering. Men wil zelfs weten dat de leden van het ministerie hunne demissie aan den President der Republiek hebben ingediend. Dit is evenwel niets minder dan zeker, maar het zal 't ongetwijfeld worden wanneer de Vergadering zich verklaart voor den oorlog tegen Rosas. Het tegenwoordig kabinet wil de verantwoordelijkheid van zulk eene maatregel niet op zich nemen en het denkt niet zonder reden, dat zij die den oorlog willen, dien ook mogen besturen. Maar behalve deze drangreden zijn er nog vele andere die het kabinet moeten nopen den last des bestuurs aan bekwaam lieden op te dragen. Het is aan ieder duidelijk gebleken dat het tegenwoordig kabinet niet berekend is voor zijne taak, en die ongenoegzaamheid is grootendeels schuld aan de verdeeldheid der meerderheid, eene scheuring die velen met schrik, anderen daarentegen met eene helse vreugde aanzien.

Het ministerie heeft de meerderheid niet kunnen beheerschen noch hare ontbinding verhinderen. Onder zijne zwakke hand is de meerderheid uiteengespat, sommigen links, anderen rechts, eenigen zelfs zijn verloren gegaan. Ongelukkig maar dat eene kabinetsverandering de zaak niet zal verbeteren. Het kwaad zit niet zoo zeer in de menschen als in de zaken, of, liever gezegd, het zit overal. De ontbinding der meerderheid is het zinnobeeld der ontbinding van Frankrijk; een vreeselijk schouwspel, dat aan de toekomst zou doen wanhopen, indien men zich aan vertwijfeling mogt overgeven.

De dagbladen wijzen reeds een bevelhebber aan voor de expeditie tegen Rosas; namelijk den Schout-bij-nacht Dubourdieu, 45 jaar oud, die bij Navarino een been verloren heeft.

Alweder spreekt men van een boek van Louis Philippe; het zou ten titel voeren: Over de staatsgeheimen der Monarchie en der Republiek.

De arbeid der commissie belast met het nazien der aanspraken van veroordeelde staatsmisdadigers op belooningen, gaat met spoed voort. Het schijnt dat de aanspraken van velen zullen vervallen; er waren er, die er nog wilden doen gelden van den tijd der restauratie!

In het departement Moselle heeft zich eene weldadige vereeniging gevormd met het doel om voor arme kinderen gelden in de spaarbank te beleggen. De eerste inleg is 20 fr.

Er heerscht buitengemeen veel tweespalt onder de socialisten; zij schelden elkander uit dat het een lust is om te hooren. Proudhon alleen staat tegen al de anderen over; hij biedt het hoofd aan Pierre Leroux, Louis Blanc, Cabet en de overige Apostelen van het zelfde allooi. Dit wil echter niet zeggen, dat de laatstgemelden elkaar onderling verstaan. Niet het minst. Maar zij spannen zaam om Proudhon te verguizen, die hun zondebok is, omdat hij hunne onhandigheid aan het licht heeft gebragt.

Door die tweespalt missen de socialisten eenheid en kracht, zijn zij minder te vreezen en ook niet in staat om proselyten te maken.

Proudhon verklaart dat de vereeniging der socialisten onbestaanbaar is met de broederschap juist omdat Louis Blanc, in zijn laatste brochure, zich moeite geeft om te betogen dat de Februarij opstand die beide onafscheidelijke doeleinden der maatschappelijke omwenteling heeft bereikt.

De Geletterde socialisten hebben het plan om een honderdtal letterkundige, democratische vereenigingen op te rigten; de schoolhouders en houteressen vragen aan de democraten voor de vrije opvoeding van elk hunner kinderen 25 Centimen 's maands; zij rekenen dat dit maandelijks eenige 100 duizend, francs zal opleveren.

Volgens het Bulletin de Paris zou Louis Philippe werkelijk de vereeniging der beide takken van het Huis van Bourbon gaarne zien, maar hij zou nimmer eenigen wil noch begeerte laten blijken in strijd met de oppermagt des Frapschen volks, waaraan hij verklaart zich

stijld, zelfs tijdens zijn val, eerbiedig te hebben onderworpen.

— De Fransche zaakgelastigde te Bogota heeft geprotesteerd tegen de wijze, waarop aan de Fransche maatschappij de aanleg van een weg door de landengte van Panama is ontnomen en eischt 80,000 frs. schadeloosstelling; men gelooft, dat de regering van Grenada hierin zal treden.

— De President der Republiek heeft gisteren de voorstelling in den schouwburg der Porte St. Martin bijgewoond, en werd levendig toegejuicht.

— De Heer Saint Marc de Girardin is benoemd tot directeur en de Heer de Noailles tot kanselier der Fransche akademie gedurende het eerste kwartaal des jaars.

— Te Parijs zijn 9 personen vergiftigd door middel van gebakjes, die zij bij wijze van nieuwjaarsgeschenken hadden ontvangen. De politie heeft dader reeds gevat. Hij heet Jean-Claude Aymé; door de verpletterendste getuigenissen is hij tot bekentenis gebracht.

— Dezer dagen kwam te Nantes met het schip *Archevêque-Affre* een jonge Chinees van Nankiu aan. Hij werd terstond door den scheepsreeder Brabeix naar het bisschoppelijk paleis gebracht, alwaar hij door den Hoogw. prelaat zeer minzaam werd ontvangen. Die jongeling, die 22 jaren telt, behoort tot eene familie, welke er zich in verheugt, sinds eene lange reeks van jaren de Katholijke godsdienst te belijden; immers het tegenwoordig geslacht is het zesde, dat, in weerwil der vervolgingen, in het geloof heeft volhard. Op dit oogenblik is een der leden dezer familie priester en oefend de functien van missionaris uit in zijn vaderland. Hij die zich thans te Nantes bevindt, heet Bartholomeus Lo; hij kent geene andere vreemde taal dan de Latijnsche, die hij met veel gemak spreekt; hij begeeft zich naar Napels, naar het collegie der propaganda, om er zijne geestelijke studien te doen. Hij zal aldaar acht zijner landgenooten vinden; die even als hij zich voorstellen naar China terug te keeren zoodra zij tot priester zullen gewijd zijn.

De zelfopoffering onzer missionarissen, die in China het rijk God gaan uitbreiden, is hoogst bewonderingswaardig, maar men moet even zoo verbaasd staan over de grootmoedigheid dier jongelieden, welke naar Europa reizen om zich met de wetenschappen toe te rusten, die hen tot vrome menschen vormt; die jonge lieden welke zich naar het middenpunt der katholieke eenheid begeven om aldaar met de taak belast te worden om hunne ongelukkige medeburgers tot bekeering te brengen.

De jeugdige Bartholomeus Lo is geheel op de Chineesche wijze gekleed. Mgr. de bisschop heeft hem in het groot seminarie geplaatst; dezen morgen doorwandeld hij de wijk S. Clemens, om, vergezeld van de heeren directeurs van dat gesticht, bij den bisschop zijne opwachting te maken. Men begrijpt ligtelijk dat zijne nitheemsche kleeding aanleiding gaf tot velelei zonderlinge gevolgtrekkingen. (*Ami de la Religion.*)

— Onder den titel van de *Aristokraten onder de Republiek* heeft Bonafous eene bijtende brochure in het licht gegeven, waarin hij als het ware eene commentarie geeft op de volgende woorden van generaal Foy: »De aristokraten in de 19de eeuw, is de zamenspanning van hen, die willen gebruiken zonder voort te brengen, verteren zonder te verdienen, leven zonder te werken, alle plaatsen bezetten zonder daartoe bekwaam te zijn, alle eer genieten, zonder die verdienst te hebben; ziedaar de aristokratie.

— Op den laatsten dag van het vorige jaar kregen te Toulon aan boord van het schip de *Twee Geboeders*, een jong en een oud matroos twist wegen het toebereiden van het eten. Zij waren behalve eene jonge vrouw en een kajuitsjongen, alleen aan boord. Eensklaps viel de jongste den oudste aan, wierp hem op den grond, en bedwelmde hem door slaan met een knuppel. Toen de oude man eindelijk om verschooning bad, nam de jongste een hakmes en sloeg hem daarmede het hoofd af en wierp het met de romp in zee. Nadat hij de bloedvlekken had weggeveegd, dwong hij de vrouw en jongen te beloven, dat zij het stilzwijgen zouden bewaren opens het gebeurde. De moordenaar, die er zeer zachte aardig nitziet, is nogtans gevat, doch blijft het ongehoorde feit ontkennen.

ENGELAND.

Men schrijft uit Londen van den 31 December:

»Het eerste vreemde vaartuig, dat alhier is aangekomen, om van den ophanden zijnde vrijdom van navigatie partij te trekken, is een schip onder Nederlandsche vlag, te weten de *Stad Rotterdam*, kapitein Blokziel, groot 380 lasten. Dit schip is voornemens om, behalve voor Java, ook voor de Kaap de Goede Hoop goederen in te laden, en het is te hopen, dat, door eene voordeelige vracht op genoemde Britsche kolonie, de Nederl. reeders zullen worden aangemoedigd om dit voorbeeld te volgen. Deze mag beschouwd worden als de eerste stap, waardoor de Nederlandsche vlag van lieverlede zal kunnen terugwinnen de voordeelen in de scheepvaart, van welke zij gedurende twee eeuwen door de thans afgeschafte Britsche scheepvaartwetten is verstoken geweest.

— In de afgelopen week zijn aan edele metalen van Londen uitgevoerd: 13,000 oncen gemunt zilver naar Rotterdam; 160,000 id. naar Duinkerken, 80,000 id. naar België, en 7,000 oncen zilver in staven naar Rotterdam.

DUITSCHLAND.

KEULEN 7 Jan: Een der laatste dagen van het afgelopen jaar is ook van het Wurtembergische kabinet een schrijven ontvangen, waarbij de Prussische regering verzocht wordt te bewerken dat de bijeenkomst van den Erfurter rijksdag uitgesteld worde. Een protest schijnt de Wurtembergse regering opzettelijk vermeden te hebben. Saksen daarentegen heeft thans formeel tegen den rijksdag en zijne gevolgen, alsmede tegen elke verandering in de Duitse staatsinrigting buiten medewerking van alle leden des bondgenootschaps geprotesteerd. Hetzelfde heeft Hannover gedaan. Deze handeling van die beide regeringen is alleen in zoverre merkwaardig, als zij zoo lang daarmede gedraald, en eerst het voorbeeld van Oostenrijk, Beieren en Wurtemberg afgewacht hebben. Indien het nu al waar moge zijn, dat er geen verdrag tusschen die hoven bestaat, waar bij zij zich verenigd hebben om het tot stand komen van den engeren Bond tegen te werken, zoo valt toch aan hunne eenstemmigheid te dien aanzien niet meer te twifelen.

— De maarschalk Marmont, die zich sedert de Julirevolutie in Oostenrijk ophield, is voornemens eerstdaags naar Frankrijk terug te keeren.

— Volgens de officiële opgave over de scheepvaart van Hamburg in het jaar 1849, zijn gedurende dit tijdsbestek aldaar 3459 schepen aangekomen en 3416 vertrokken: op 1 Jan. lagen in de haven 233 schepen, 43 meer dan op 1 Jan. 1849.

— Van onderscheidene kanten hoort men van verwoestingen, die door het buiten de oevers treden der rivieren veroorzaakt zijn of gevreesd worden. Zoo zijn door eene overstrooming van den Oder bij Gabrau in Silezie, 7 dorpen geïnundeerd geworden, waarbij helaas! vele menschen het leven hebben verloren. Een dezer dorpen heeft zelfs gevaar gelopen van met al de inwoners te worden weggespoeld. Uit Priegnitz meldt men, dat ook langs de Elbe onderscheidene plaatsen, vooral door ijstoppingen groot gevaar loopen.

— Men schrijft uit Frankfort 2 Jan. aan de Oostenrijksche *Lloyd*, dat het aan Radowitz en Bötticher gelukt is hunne medeleden van het interim, Kübeck en Schönhals, te overtuigen, dat het geëenszins in de magt van Pruisen en van de daarmede verbonden Staten ligt, om uit den engeren Bond terug te treden. Wanneer de Erfurter Rijksdag in Maart bijeen zal komen, dan zullen Pruisen en Oostenrijk het reeds over de toekomstige constitueering eens in staat zijn, het resultaat daarvan aan het Erfurter parlement ter goedkeuring voor te leggen.

— Men meldt uit Triest volgens tijdingen uit Konstantinopel, dat Rusland alleen met Turkije wilde onderhandelen, zonder tusschenkomst van Engeland. De Divan was reeds driemaal vergaderd geweest, zonder beslissing nopens Ruslands voorwaarde.

— Tijdingen uit den Paltz berigten dat de twee laatste dagen van het afgelopen jaar te Donaueschingen door bloedige botsingen tusschen militairen en burgers gekenmerkt zijn geworden.

— Men schrijft uit Erfurt dat in de Augustijner Kerk de toebereidselen om het parlement daar te ontvangen, gestaakt zijn.

— Volgens brieven uit Konstantinopel is aldaar wat het staatkundige betreft alles kalm; er zijn nog slechts eenige min belangrijke punten betreffende de Hongaren te regelen. 3000 hunner hebben de amnestie van het Oostenrijksch gouvernement aangenomen. 1500 blijven er in Turkije; een niet groot getal zal naar Griekenland worden vervoerd, indien men hen daar zal willen toelaten.

BERLIJN, 6 Januarij. Alhier heerscht groote spanning; de minister-criss, is dreigender dan vroeger weder op getreden. In den avond van 2 Jan. heeft het gehele ministerie zijne demissie ingediend, maar de Koning geweigerd die aan te nemen en het bezweren der constitutie, waarover de crisis voornamelijk liep, toegezegd. Van een anderen kant verzekert men echter, dat de moeilijkheden nog op verre na niet uit den weg zijn geruimd. Men vreest voor een ministerie van de uiterste register-zijde.

ITALIE.

Van Rome is geen bijzonder nieuws. Particuliere brieven van daar schilderen den toestand der stad als allertreurigst af, ten gevolge van de afwezigheid van het pausselijk hof.

De herstellingen van het *Collegium Romanum* zijn thans bijna voltooid, zoodat dit beroemde gesticht weldra weder zal geopend worden. De PP. Jezuïten hebben bovendien reeds vier collegies heropend in den Kerkeijken Staat, en men verwacht de heropening van nog vier anderen. De H. Vader heeft te Napels o. a. het collegie der PP. Jezuïten, genaamd *Gesu nuovo* bezocht. De beroemde pater Theiner van het Oratorium des H. Philippus van Neri te Rome heeft in de Hoogduitsche

taal eene geschiedenis geschreven van Duitse vorstinnen die tot het geloof bekeerd zijn; hij heeft dit zijn werk opgedragen aan de Koningin van Napels, als eene hulde voor den kinderlijken eerbied waarmede de koninklijke familie den doorluchtigen balling van Gaëta heeft bejegend.

Het Illyrische collegie van Loreto, hetwelk 18 maanden lang gesloten is geweest, ten gevolge der anarchie, is weder in het bezit gesteld der Eerw. P. P. Jezuïten.

Volgens de *Gazetta di Milano* heeft Radetzki aan de gemeenten bevolen alle vaandels, wapens, trommels enz. die zij in bezit hebben, af te leveren.

Dabormida is van zijne zending naar Verona, betreffende de toelating van Lombardische officieren in het Sardijnische leger, onverrichter zake teruggekeerd. Oostenrijk blijft weigeren het artillerie-park van Peschiera terug te geven.

BELGIE.

BRUSSEL, 7 Jan. De generaal Lamoricière is op zijne terugreis van Petersburg naar Parijs te Brussel aangekomen.

— De Eerw. Xav. de Merode, zoon van graaf Felix de Merode, is door den H. Vader benoemd tot zijn huisprelaat.

— Volgens eene correspondentie van de *Emancipation*, van 30 December jl., zou de Paus niet zoo spoedig terug komen, als de Fransche bladen hebben gemeld.

STADSNIEUWS.

De staat der begrooting der stedelijke ontvangst en uitgave van voor 1850 ligt ter visie op het stadhuis in een der lokalen van de Thesaurie, tot en met 12 Januarij, van 11 to 2 ure.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 8 Januarij.

BEVALLEN (4 Jan.): A. J. Portielje, geb. Fock, Z. - H. L. van Eeghen, geb. Labouchère, D. - D. Mensinga, geb. Davelaar, D. — (6 Jan.): H. J. Francken, geb. Brouwers, Z. - A. van Rossem, geb. de Ruyter, Z. - E. van Nierop, geb. van Praag, D.

OVERLEDEN (1 Jan.): G. W. van Stuijvenberg, geb. Schaaps, 68 j. — (3 Jan.): H. Slot, 82 j. — (4 Jan.): M. D. Jacobs, geb. Ihler, 33 j. - A. J. Borleffs, 4 m. - M. P. van Driest Bolten, 61 j. — (6 Jan.): ... de Ruyter, 4 dagen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	7 JAN. 4 1/2 u. gebt.	8 JAN. 4 u. gebt.	4 u. gebt.
NEDERL. Werkl. sch. 2 1/2 pCt.	85 1/2	85 1/2	85 1/2
Dito Dito	84 1/2	84 1/2	84 1/2
Dito Dito	84 1/2	84 1/2	84 1/2
Dito Obligat. O. L.	84 1/2	84 1/2	84 1/2
Amort. Syndic.	83 1/2	83 1/2	83 1/2
Handel-Maatschappij	83 1/2	83 1/2	83 1/2
Aand. Rijn-Spoorweg	83	83	83
Aand. Holl. S. M.	83	83	83
Obligat.	83	83	83
BELGIE, Obligat. 1844	83	83	83
Cert. bij de Belg. Bank	2 1/2	2 1/2	2 1/2
Dito bij Rothschild en Volksw.	47 1/2	47 1/2	47 1/2
SPANJE bij Ardoins	83	83	83
Dito Dito	310	310	310
Dito Onbep. Stukken	37 1/2	37 1/2	37 1/2
Dito	29 1/2	29 1/2	29 1/2
Dito Einneml. 2400 P.	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Coup. Ardoins	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Passive	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Fransche Uitgest.	8 1/2	8 1/2	8 1/2
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	35 1/2	34 1/2	35
Dito Dito	86 1/2	86 1/2	86 1/2
RUSL. bij Hope 1798 en 1818	105 1/2	105 1/2	105 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	105 1/2	105 1/2	105 1/2
Cert. bij d. 1831 en 1833	94 1/2	94 1/2	94 1/2
Dito bij Hope	86 1/2	86 1/2	86 1/2
Dito bij Stieglitz en C.	85 1/2	85 1/2	85 1/2
Cert. te Hamburg	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Inschrijving in Assignat.	6	6	6
Cert. van dito	66 1/2	66 1/2	66 1/2
POLEN, Aand. 2 fl. 500	4	4	4
Dito met Lot	800	800	800
AMERIKA, Bank-Actiën	3 1/2	3 1/2	3 1/2
FRANKRIJK, Obligat.	3 1/2	3 1/2	3 1/2
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	81 1/2	81 1/2	81 1/2
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt. 81 1/2	81 1/2	81 1/2
Dito	43 1/2	43 1/2	43 1/2
Dito Nieuwe	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Ween. Bank bij Goll en C.	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Dito	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Aand. met Loting fl. 500	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Nieuwe dito	250	250	250
NAPELS, Cert. Lam. en Brouwer 3 pCt.	89 1/2	89 1/2	89 1/2
BRAZILIE te Londen 1824	8 1/2	8 1/2	8 1/2
Dito Leening 1843	8 1/2	8 1/2	8 1/2
PERU	58 1/2	58 1/2	58 1/2
MEXICO	28 1/2	28 1/2	28 1/2
GRIEKENLAND	5 1/2	5 1/2	5 1/2
VENEZUELA 6 pCt. nu	29 1/2	29 1/2	29 1/2
NEW GRENADA 6 pCt. nu	17 1/2	16 1/2	16 1/2
ECUADOR	16 1/2	16 1/2	16 1/2
Coup. Ecuador	16 1/2	16 1/2	16 1/2
Grieken	16 1/2	16 1/2	16 1/2
Uitgestelde Peruanen 19 1/2	20	20	20

Holl. fondsen, welke begin beurs aangeboden waren, herstelde zich weder en bleven genoegzaam als gisteren. Belgische en Fransche volgde dezelfde loop en sloten weder bijkans op hunnen vorigen koers. Spaansche zeer vast. Russische

en Oostenrijksche met weinig handel, prijshoudend. Portu-
geesche bleven na reeds tot 36 pCt. gedaan, slechts weinig
minder dan gisteren. Peruanen iets meer gezocht, daarente-
gen Uitgestelde een weinig minder. Venezuela's en Mexicanen
onveranderd.

Kopers van het Geld: Belesing 2½ po., Prolongatie 3 po.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56½; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 11,97½; Zigt
Londen 12,02½; 2/m. Hamburg 34½; Zigt Hamburg 34½; 3/m.
Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,85½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Jan. Belg. leen. 2½ pc. 50½, 5 pc. 96½;
4½ pc. 89½; Spanje Ard. 5 pc. 12½; Binnenl. 3 pc. 29½; Cou-
pons 8½; Rom. Leening 79½.

WENEN, 4 Jan. Met. 5 pc. 95½; id. 4 pc. 74½; 2½ pc.
49½; Bank-Actie 1168; Lot. fl. 250, 109½; id. fl. 500, 175.

HAMBURG, 5 Jan. Rusl. Engels. leening 106, Cert. bij
Stiegl. 4 pc. 84½; Spanje, Ard. 5 pc. 11½; id. Binnenl. 3 pc. 27½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETA- LINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 26,87½	a —	Pruissische . . .	f 34½	a —
Napelsche . . .	24,90	„	Spaansche . . .	2,47	„
Div. in £St. . .	11,91½	„	Hamb. Russ. . .	36½	„
Eng. Russen . . .	11,92½	„	Russ. in Z. R. . .	37½	„
Fransche . . .	56	„	„ Pap. . .	—	„
Belgische . . .	56	„	Pools. in Fl. . .	27½	„
Coup. Portugal dito 1 Jan. 1848, f 19½ per f 2. —	dito Bin-				
onale Schuld N°. 42, f —.					

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1849.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	49,094	f 42,055,32½	f 15,320,33	f 57,375,65½
Februarij	55,610	49,061,70	8,772,04	57,833,74
Maart	58,221	53,186,10	10,327,40½	63,513,50½
April	89,620	78,180,63	11,191,37½	89,372,00½
Mei	96,798	88,902,25	13,144,49½	102,046,74½
Junij	80,906	69,917,55	11,678,92½	81,596,47½
Juli	107,760	83,425,75	11,351,08	99,776,83
Augustus	94,962	84,045,25	12,237,55	96,282,80
September	87,870	78,472,30	10,909,51½	89,381,81½
October	70,224	64,293,62½	11,625,81	75,919,43½
November	60,874	55,054,75	11,136,91½	66,191,66½
December	54,693	48,745,12½	15,420,82	64,165,94½
Totaal . . .	906,632	f 800,340,35½	f 143,116,26	f 943,456,61½

NEDERL. RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1849.	Aantal	Opbrengst van	Opbrengst van	Totale
	Reizigers.	Reizigers.	Goederen, enz.	Opbrengst.
In Januarij	19,704	f 23,771,35	f 11,716,01	f 35,487,36
Februarij	22,282	27,147,96	7,815,73	34,963,69
Maart	23,006	28,013,58	9,329,59	37,343,17
April	28,957	33,961,96	8,523,46	42,485,42
Mei	40,706	49,483,66	10,355,88	59,839,54
Junij	38,161	48,949,98	10,036,10	58,986,08
Julij	43,339	55,651,55	10,007,18½	65,658,73½
Augustus	37,079	48,036,76	9,859,62	57,896,38
September	31,684	40,265,15½	10,085,24	50,350,39½
October	28,801	37,395,53	11,474,94	48,870,47
November	25,272	32,069,38	10,258,50	42,327,88
December	23,959	30,444,53	14,527,37	44,971,90
Totaal	362,950	f 455,191,39½	f 123,989,62½	f 579,181,02

HANDELSBERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZICHT

OVER DEN AMSTERDAMSCHEN HANDEL IN 1849.

(Vervolg.)

Voorraad van TABAK, op 1 Januarij 1850.

TE AMSTERDAM.

	Vaten Vaten Vaten Vaten Pakken	
	Maryl. Virg. Kent. Stelen. Java.	
Voorraad 1 Jan. 1849	3659 932 1073 150 6954.	
Aanvoer sedert	9752 264 20 312 10504.	
Verkocht sedert	15411 1196 1093 462 17458.	
Voorraad 1 Jan. 1850	10317 921 467 312 16763.	

Voorraad van TABAK, op 1 Januarij.

TE ROTTERDAM.

	Vaten Vaten Vaten Vaten Pakken	
	Maryl. Virg. Kent. Stelen. Java.	
Voorraad 1 Jan. 1849	1966 2030 725 114 2655.	
Aanvoer sedert	10777 1096 51 380 5326.	
Verkocht sedert	12743 3126 776 494 7976.	
Voorraad 1 Jan. 1850	9695 2876 766 220 7976.	

Totaal voorraad van KOFFIJ in Nederland, op ontvang-
sedellen in de tweede hand op 31. Dec.

1846, 31 miljoen halve Kilo.

1847, 32½ „ „ „

1848, 34½ „ „ „

1849, 32 „ „ „

Voorraad in Entrepot alhier.

1846, Kilo 500,000.

1847, „ 400,000.

1848, „ 700,000.

1849, „ 3,200,000.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam,
van 1 tot en met 5 Januarij, zijn geweest als volgt:

Aanvoer.

Tarwe L. 6.

SCHEEPSTIJDINGEN.

ROTTERDAM, 7 Januarij. Het schip Alida, kapt. Rentes,
van Londen naar Rotterdam, is op de banjaart totaal veron-
gelukt, doch het volk gered en alhier aangebragt

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 7 Jan. Earl of Aukland, (s.) Londen. - C. J. de
Winter, Catharina, id. - G. Boiten, Catharina Elisabeth, id. -
H. van Calker, Jonge Hero, id. - E. H. Oldenburger, Johanna,
id. - Gisteren nog: A. Huijzen, Goede Hoop, Londen.

HELVOET, 7 Jan. H. R. Bock, Christiaan Huijgens, Bata-
via. - J. van der Zweep, Prins van Oranje, id., I. van Brou-
wershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - Gisteren
nog: E. Garwood, Eagle, Ipswich.

BRIELLE, 7 Jan. Lord John Russell, (s.) Londen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 7 Jan. J. C. Berck, Alida Willemina, Batavia. -
J. H. Witt, Goede Vrede, Suriname. - J. Wiegink, Aerd van
Nes, Havana. - G. B. Molino, Espero, Genua. - J. Miskellij,
Scotia, Liverpool. - J. G. Bakker, Frouwina, id.

HELVOET, 2 Jan. J. J. van der Veen, Proteus, Batavia. -
J. G. Schröder, Willem, Macassar. - P. A. Hubert, Cornelia,
Names. - W. H. Vard, Anne, Londen. - J. Lark, Ebenezer, id. -
J. Banks, Oese, Newhaven. - S. Barker, Earl of Leicester, Le-
verpool. - C. de Goede, Concordia, id. - B. H. Rijnders, Jacoba
Gesiena, Londen. - J. Carruthers, Emelie, Sunderland.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 8 Januarij in lading naar:

Keulen. Joh. Ischert, Frederica.

„ G. J. Breinck, Kolln N°. 22.

Rijnhoogte ARNHEM 6 Jan. 0 el 76 duim.

KEULEN 6 „ 6 voet 3 „

INGEZONDEN STUKKEN.

HET MIRAKEL VAN AMSTERDAM.

Bij Wagenaar wordt het betwijfeld, en toch bewaar-
heid, wanneer wij het Wilde stuk, pag. 416, reg. 21
en volgende lezen. »Ik heb, in het kabinet van ker-
meesteren, geene oude stukken, de kapelle betreffende, kun-
nen vinden. Alleenlijk worden aldaar nog eenige brokken
bewaard van een gedoodverwd schilderstuk, waarop het
Mirakel der Heilige Stede, en bijzonderlijk de vrouw,
die de onbeschadigde Hostie uit het vuur grijpt; de pleg-
tige omgang met dezelve; de aanbidding derzelve, door
engelen en menschen, en andere bijzonderheden ver-
beeld zijn.»

Wagenaar bewaart het Mirakel niet; maar, door
die vermelding maakt hij zijnen twijfel voor nul en geener
waarde: want, A°. 1849 zijn die gedoodverwde brok-
stukken opgeknaapt, bijgewerkt, achter glas en lijst ge-
zet, ten toon gesteld voor het publiek, tegen betaling
van 25 cents voor de armen, en hebben ieder kijker
en bezitter zich kunnen overtuigen, dat die gedoodverwde
brokstukken gebrand zijn door vlam en vonken, en van
den muur of wand, waar het schilderstuk eens een ge-
heel uitmaakte van die historie, die Wagenaar zoo los-
weg: »zoude geschied zijn. — zoo verhaald wordt:» enz.
verhaalt.

Nu zegt Wagenaar, dat de kapelskerk niet eens — maar
tweemaal verbrande, namentlijk in 1421 en 1452,
waartoe dus voortvloeit, dat dat schilderstuk daar op zijn
hoogst 107 jaren na de daadzaak of het Mirakel is
aanwezig geweest.

Tijdgenooten, zegt Wagenaar, schrijven er niet van;
maar het euvel der geschiedschrijvers is, de meest be-
kende zaken het minst te vermelden: omdat de vermel-
ding, van hetgene ieder weet, weinig interesseert — geen
koopers of lezers bezorgt. — Van daar, dat latere schrij-
vers, toen de tijd er zijnen sluier der vergetelheid over
wierp, door de ooggetuigen weg te rukken van de aarde,
en de levenden met nieuwe wonderen en gebeurtenissen
bezig hield, met doel om te interesseren, van die ge-
beurtenis gewagen. — Bovendien was het schrijven van een
boek — een boek schrijven; (en niet eenige volzinnen krab-
belen — en — die dan laten drukken, waardoor men in
kleine onnaauwkeurigheden van namen en getallen ligtelijk
kan vervallen; want had men geen goeden vriend, die het
geschrevene boek wilde leenen, dan moest men op goed
geheugen afgaan. Immers de boekdrukkunst is eerst in
1423 in het leven gekomen.

Wij willen echter over Wagenaar geen hard oordeel
vellen; hij heeft oude schilderstukken, met het waas der
oudheid, vuil, bedekt, zekerlijk in een oogenblik van
weinig belangstelling gezien; en toen de verbrande
of verschorde rompen, door de vonken met gaten ge-
brand, voor onbelangrijk aangekeken. Enfin. Wie ziet
ook ten alle ure van den dag de zaken met een even hel-
der oog?

De slotsom is dus: dat het mirakel gebeurd moet zijn,
daar men, na 107 jaren, het algemeen zoo'n grove leu-
gen niet op den mouw kon spelden. Ea, wanneer eens
de archieven van de oude kerk in waarheid spraken,
zoo van de ijzeren kapel, als de onlange nieuw ontdek-

te afscheiding, achter of in dezelve, dan zou het ver-
schil der namen en der bezegeling wel wegvallen en alle
twijfel ophouden, zoo als voor circa 4 eeuwen, toen
ieders oog in de kapelskerk dat gedoodverwde schilder-
stuk voor ware voorstelling eener waarachtige gebeurtenis
aanschouwde, en het twifelen daaraan eene onmogelijk-
heid was, omdat het voor niemand een punt van geloof-
en, maar van overtuiging was; dewijl in 107 jaren nog
honderden leefden, die zeggen konden: mijn vader, mijne
moeder heeft het zelf, of zelve beleefd.

1 Januarij 1850.

VERITAS.

PRIJZEN DER PERCELEN,

Geveild op Maandag 7 Januarij, in het O. Z. Heeren Logement.

- No. 1. De helft in een Huis, Tuin en Erve, Heeren-
gracht, No. 3790; f 6230, f 100.
2. De helft in twee Huizen, Stalling en Erven, Heeren-
gracht, No. 6050 a 32; f 2675, f 125.
3. De helft in een Huis en Erve, Muiderplein, No. 4491;
f 3025, f 450.
4. De helft in een Pakhuis en Erve, mitsgaders een
Loods, Joden Houttuinen, No. 5369 a 71; f 750, f 100.
5. De helft in een Huis en Erve, Vijzelstraat, No. 4001;
f 1925, f 300.
6. De helft in een Huis, Achterhuis en Erve, Zandstraat,
No. 3795; f 750, f 100.
7. Een vierde in een Huis en Erve, Muiderplein, No. 4496;
f 700, f 100.
8. Een vierde in een Huis, Achterhuis en Erven, Joden
Breestraat, No. 5018; f 500, f 100.
9. Een vierde in een Huis en Erve, Muiderplein,
No. 4495; f 725, f 25.
10. Een vierde in een Huis en Erve, Zwaneburger-
straat, No. 4395; f 600, f 25.
11. De helft in een Erf, met Beschutting, Joden Hout-
tuinen, No. 5364 en 5365; f 275, f 25.
12. De helft in een ledig Erf, als voren, No. 5400;
f 360, f 16.
13. Een Huis, Achterhuis en Erve, Kalverstraat, No. 3802;
f 7000, f 4, N. Smit.
14. Twee Huizen en Erven, Bloedstraat, No. 966 en 967;
f 3500, P. Subiese.
15. Een Huis, Tuin en Erve, Brouwersgracht, No. 3638;
f 4000, H. A. Baarslag.
16. Een Huis, Achterhuis en Erve, Singel, No. 2991;
f 3200, f 300, J. G. Schrederhof.
17. Een Huis en Erve, Lange Leidsche Dwarsstraat, No. 6666;
f 2275, f 20, Opgehouden.
18. Een Huis en Tuin, benevens Loods en Erve, Binnen-
Amstel, No. 4719; f 1675, f 225, G. J. Bortier.
19. Een Huis en Erve, Singel, No. 2501; f 3800, J. Breu-
kelaar, Hz.
20. Een Huis en Erve, Kolk, No. 1856; f 1650, f 45,
P. Subiese.
21. Twee Huizen en Erven, Elandstraat, No. 534; f 820,
f 125, P. Palmboom.
22. Een Huis en Erve, Uilenburger-Achterstraat, No. 5919;
f 600, P. Subiese.
23. Een Perceel Wei- en Hooiland, Buitenpolder van Sloten,
aan den Sloterweg; f 1500, f 12, R. van Zoelen.
- No. 20 en 21 zijn niet geveild.

MENGELWERK.

Bij den Uitgever dezes zijn de volgende werken voorbanden:

- OEUVRES SPIRITUELLES du père VINCENT HOBV, révisées
et corrigées, 1 vol. gr. 8°. f 0.50
- LA PURETÉ DU COEUR, par l'abbé FRED. EDUARD CHASSAY,
1 vol. f 1.25
- LA SANTÉ DE L'ÂME ET DU CORPS ou moyens effica-
ces de sanctification pour tous, de consolation pour
les affligés de soulagement et de guérison pour les mala-
des et pour tous ceux qui souffrent, 1 vol. gr. 8°. f 1.40
- L'ANNÉE DU CHRÉTIEN ou le Chrétien Sanctifié par
la connaissance de Jésus Christ, pour le temps de l'Avent,
de Pâques, de Pentecôte, de Noël et du Carême, par Mgr.
A. J. TOURNIER, Evêque de Verdun, 6 vol. f 3.75
- LE SAINT ROSAIRE MÉDITÉ, suivi de plusieurs poèmes
en l'honneur de la très pure vierge Marie, mère de
Dieu, 1 vol., par Louis Veuillot. f 0.75
- STATOLATRIE OU LE COMMUNISME LÉGAL, pa-
l'auteur de la Solution de grand Problème avec l'épi-
graphe: ferons nous encore l'affaire de l'État ou l'Éta-
fera-t-il notre affaire? f 0.60
- MÉDITATIONS sur les Mystères de la foi, composées
par le R. P. Louis du Pont de la Comp. de Jésus,
4 vol. in 8°. f 8.00
- REFLECTIONS PIEUSES sur la Passion de Jésus-Christ
pour en faciliter la Méditation aux fidèles, par le Père
Séraphin, Passioniste, 3 vol. f 2.25
- LE CHRIST ET L'ÉVANGILE histoire critique des
systèmes rationalistes contemporains sur les origines de
la révélation chrétienne par l'abbé FREDERIC CHASSAY,
première partie (la France) 1 vol. f 1.75
- Deuxième partie (l'Allemagne) 2 vol. f 2.50
- In de prospectus van dit werk vindt men eenige zeer
aanprezende brieven van Mgr. P. L. Parisis, Bisschop van
Langres; Pater Roothaan; Pater Lacordaire; M. de Mon-
talember; en gunstige beoordeelingen van de Revue Na-
tionale; de l'Union, den Ami de la Religion, de An-
nales de Philosophie Chrétienne, de Université Catho-
lique en van verschillende Catholijke schrijvers.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever